

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 14.09.1978, sp. zn. 4 Tz 62/78, ECLI:CZ:NS:1978:4.TZ.62.1978.1

Číslo: 27/1979

Právní věta: Otázka, v akom rozsahu bola činom páchatela skrátaná daň, je pri trestnom čine skrátania dane podľa § 148 Tr. zák. otázkou viny. Preto súd rozhodujúci v trestnom konaní posudzuje túto otázku samostatne, a to aj v prípade, ak príslušný orgán o daňovej povinnosti i o výške dane už právoplatne rozhodol (§ 9 odst. 1 Tr. por.). Rozhodnutie tohto orgánu berie súd do úvahy a hodnotí ho pri svojom rozhodovaní rovnako ako každý iný dôkaz v rámci postupu podľa § 2 odst. 6 Tr. por.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 14.09.1978

Spisová značka: 4 Tz 62/78

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: poplatku a jiné podobné povinné platby, Předběžná otázka, Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

Předpisy: 140/1961 Sb. § 124
§ 148 141/1961 Sb. § 9 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 27/1979 sb. rozh.

Otázka, v akom rozsahu bola činom páchatela skrátaná daň, je pri trestnom čine skrátania dane podľa § 148 Tr. zák. otázkou viny. Preto súd rozhodujúci v trestnom konaní posudzuje túto otázku samostatne, a to aj v prípade, ak príslušný orgán o daňovej povinnosti i o výške dane už právoplatne rozhodol (§ 9 odst. 1 Tr. por.). Rozhodnutie tohto orgánu berie súd do úvahy a hodnotí ho pri svojom rozhodovaní rovnako ako každý iný dôkaz v rámci postupu podľa § 2 odst. 6 Tr. por.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR zo 14. 9. 1978 sp. zn. [4 Tz 62/78](#).)

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, Najvyšší súd SSR zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. mája 1978 sp. zn. 7 To 219/78 i rozsudok Okresného súdu v Žiline z 22. februára 1978 sp. zn. 5 T 116/78 a vec obvinenej B. K. vrátil okresnému prokurátorovi v Žiline, aby ju znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu v Žiline z 22. februára 1978 sp. zn. 5 T 116/78 bola obvinená B. K. uznaná za vinnú z prečinu proti záujmom socialistickej spoločnosti v oblasti styku s cudzinou podľa § 5 písm. a) zák. č. 150/1969 Zb. na tom skutkovom základe, že 30. júna 1975, keď sa vracala z USA do Prahy, priniesla so sebou dve elektronické kalkulačky značky TEXAS a UNISONIC 740 v hodnote 5300 Kčs, ktoré neprihlásila na colnú kontrolu, čím poškodila československý štát neodvedením cla o 2120 Kčs.

Za to ju súd odsúdil podľa § 5 zák. č. 150/1969 Zb. na peňažný trest vo výmere 2000 Kčs. Podľa § 54 odst. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohoto trestu mohol byť zmarený, jej uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie obvinená i okresný prokurátor. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 11. mája 1978 sp. zn. To 219/78 zrušil podľa § 257 písm. b) Tr. por. napadnutý rozsudok a podľa § 223 odst. 1 Tr. por. z dôvodov § 11 odst. 1 písm. b) Tr. por. s prihliadnutím na ustanovenie § 13 odst. 1 písm. b) zák. č. 150/1969 Zb. zastavil trestné stíhanie proti obvinenej B. K.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal generálny prokurátor SSR v lehote uvedenej v § 272 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvinenej. Uviedol, že z obsahu spisu vychádza najavo podozrenie, že obvinená doviezla bez povolenia nie dve, ale tri kalkulačky. Pokiaľ sa týka tretej kalkulačky, v trestnom konaní nebolo vykonané nijaké dokazovanie s cieľom zistiť jej pôvod. Okrem toho súdy nesprávne vychádzali zo znaleckého posudku a mylne vypočítali výšku skráteného cla. V spise je vyjadrenie Colnice Žilina z 9. januára 1978, podľa ktorého bolo clo vymerané vo výške 6400 Kčs. Vzhľadom na to bolo znalecké dokazovanie o výške cla nadbytočné. Orgány činné v trestnom konaní mali kvalifikovať skutok obvinenej ako trestný čin porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 odst. 1 Tr. zák. a ako trestný čin skrátenia dane podľa § 148 odst. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona v zmysle § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon porušený bol.

Orgány činné v trestnom konaní doteraz nezistili skutočnú hodnotu kalkulačiek, ktoré obvinená doviezla bez povolenia. Táto okolnosť je pre rozhodnutie vo veci základná. Obhajoba obvinenej spočíva v tvrdení, že po prilete do Prahy predložila na výzvu colníka dovezené veci na vyclenie (colné prehlásenie údajne stratila) a že colník požadoval clo len za väčšiu kalkulačku vo výške 1600 Kčs, že clo nezaplatila, lebo nemala naše peniaze a keď medzičasom prišli k colníkovi tri ženy, s ktorými colník odišiel, odišla i ona prakticky bez colného odbavenia, je vyvrátená svedeckými výpoveďami M. K., Z. K., Z. Š, J. R. a K. V. Správne je zistenie, že obvinená neprihlásila kalkulačky na colnú kontrolu.

Pokiaľ ide o hodnotu dovezených kalkulačiek, je nepochybné, že kalkulačka zn. TEXAS sa predala za 12 000 Kčs, kalkulačka UNISONIC 740 za 4000 Kčs. Táto cena ale nezodpovedá maloobchodnej cene. Podľa znalkyne L. B. pôvodná cena minikalkulačky zn. UNISONIC 740 bola 2300 Kčs, terajšia 800 Kčs, pôvodná cena minikalkulačky zn. TEXAS bola 3000 Kčs, teraz 1200 Kčs. Znalkyňa čerpala podklady pre posudok zo západonemeckého katalógu a ceny prispôsobila našim maloobchodným cenám. Treba uviesť, že znalecký posudok je neúplný a nepreskúmatelný. Nedá sa z neho zistiť, či 30. júna 1975 bolo možné kúpiť také kalkulačky v našej obchodnej sieti. Znalecký posudok ďalej neuvádza, odkedy dokedy platila pôvodná cena a najmä ako znalkyňa prispôsobila ceny našim maloobchodným cenám.

Na zistenie skutočnej ceny minikalkulačiek treba vyžiadať vyjadrenie príslušného cenového orgánu. Vyjadrenie by malo obsahovať údaje o tom, či sa kalkulačky zn. UNISONIC 740 a TEXAS k 30. júnu 1975 bežne predávali v obchodoch, prípadne len v Tuzexe a aká bola ich cena. Ak sa bežne nepredávali, potom nech cenový úrad uvedie, s akými kalkulačkami predávanými v tom čase v našej obchodnej sieti ich možno porovnať a aká bola cena týchto kalkulačiek.

Podľa § 9 odst. 1 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní posudzujú predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú, samostatne; ak je tu však o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu, alebo rozhodnutie spoločenskej organizácie, ktoré táto organizácia vydala pri plnení úloh štátneho orgánu, sú orgány činné v trestnom konaní takým rozhodnutím viazané, pokiaľ nejde o posúdenie viny obvineného. Z tohto ustanovenia teda okrem iného vyplýva, že ak ide o otázku viny, musí orgán trestného konania posúdiť každú otázku týkajúcu sa viny samostatne, a to aj v prípade, ak príslušný orgán o takejto predbežnej otázke už právoplatne rozhodol.

Za otázku viny treba považovať každú jednotlivú podmienku nutnú pre to, aby išlo o trestný čin. V danom prípade je to otázka väčšieho rozsahu skrátenia dane. Trestného činu skrátenia dane podľa § 148 Tr. zák. sa dopustí páchatel', ktorý vo väčšom rozsahu skráti daň, poplatok alebo inú podobnú dávku. Clo je dávka podobná dani alebo poplatku. Väčší rozsah je politickoekonomickým kritériom tohto trestného činu. Súdna prax považuje za „väčší rozsah“ skrátenie dane vo výške okolo 4000 Kčs.

Hoci v danom prípade Colnica Žilina vydala rozhodnutie, ktorým vymerala clo vo výške 6400 Kčs, orgány činné v trestnom konaní nie sú týmto rozhodnutím viazané, lebo ide o otázku viny. Preto názor generálneho prokurátora SSR vyslovený v sťažnosti pre porušenie zákona, že v danom prípade clo už bolo vymierané v súlade s ustanovením § 9 vyhlášky Ministerstva zahraničného obchodu o konaní pri dovoze č. 32/1964 Zb. v znení vyhlášky č. 5/1969 Zb. a postup Colnice Žilina pri vymeriavaní cla bol v súlade so zákonom a že preto znalecké dokazovanie o výške cla bolo nadbytočné, je nesprávny. Znaleckým posudkom sa mala zistiť maloobchodná cena kalkulačiek. Keby bol znalecký posudok úplný a preskúmatelný, mohol prispieť k správne rozhodnutiu tejto veci. Keďže tomu tak nebolo, treba na zistenie maloobchodnej ceny kalkulačiek vykonať ďalšie dokazovanie. Správne zistenie hodnoty dovezených kalkulačiek má význam i z toho hľadiska, že bude možné rozhodnúť, či v konaní obvinenej nepôjde o trestný čin porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 124 Tr. zák. Tohto trestného činu sa dopustí páchatel' ktorý značnou mierou ohrozí všeobecný záujem tým, že poruší zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru. Pri posudzovaní znaku „značnou mierou“ treba vychádzať z maloobchodnej ceny tovaru vo výške okolo 8000 Kčs, pokiaľ tu nie sú iné okolnosti, pre ktoré je všeobecný záujem ohrozený značnou mierou aj v prípade, že hodnota neprecleneného tovaru nedosahuje túto sumu.